

การนำนโยบายแก้จนตรงเป้าไปปฏิบัติของสาธารณรัฐประชาชนจีน

หวัง จวินตัน*

กฤษวรรณ โล่ห์วัชรินทร์**

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการนำนโยบายแก้จนตรงเป้าของสาธารณรัฐประชาชนจีนไปปฏิบัติ พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้นโยบายดังกล่าวในประเทศไทย ผู้เขียนใช้การวิจัยเอกสารเป็นหลัก โดยศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินการนโยบายแก้จนตรงเป้า มีวิธีการและกลไกที่เกี่ยวข้องหลายประการ อาทิ กลไกการชี้้นำ การทำงาน กลไกในการระดมทรัพยากร กลไกการระดมกลุ่มเป้าหมาย กลไกการปฏิบัติ และกลไกการประเมิน โดยบุคคลภายนอกที่เป็นอิสระ เป็นต้น วิธีการและกลไกดังกล่าวได้เปลี่ยนแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบดั้งเดิมของสาธารณรัฐประชาชนจีน และเกิดผลดีต่อคนจนและการแก้ไขปัญหาความยากจนของจีนอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลไทยมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจนถึงระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะและดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับคนจนโดยตรง รัฐบาลจะต้องผลักดันให้องค์การทุกภาคส่วนเข้าร่วมโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และฝึกอบรมคนยากจนให้มีการตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการ นอกจากนี้ รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับจะต้องมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการตรวจสอบเพื่อรับรองความโปร่งใสในการทำงาน อีกทั้งสร้างระบบการประเมินที่เข้มงวดเพื่อรับรองประสิทธิผลของการดำเนินโครงการต่าง ๆ

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ ประเทศจีน นโยบายแก้จนตรงเป้า ความยากจน

* วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล : Jundan.wa@kkumail.com

** วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล : grichawat@kku.ac.th

วันที่รับบทความ: 17 มีนาคม 2563 วันที่แก้ไขบทความล่าสุด: 13 พฤษภาคม 2563 วันที่อนุมัติการตีพิมพ์: 1 มิถุนายน 2563

Implementation of Targeted Poverty Alleviation Policies in the People's Republic of China

Wang Jundan*

Grichawat Lowatcharin**

Abstract

This article aims to study the implementation of Targeted Poverty Alleviation policies in China and to propose guidelines to solve the poverty problem in Thailand. The authors employed a documentary research methodology by studying and analyzing relevant concepts and theories. The Targeted Poverty Alleviation policies are implemented through mechanisms for operational guidance, resource mobilization, target specification, operation, and third-party evaluation. These mechanisms have changed the Chinese government's traditional poverty reduction approach and have effectively benefited the poor and solved the poverty problem. To emulate the Chinese approach, the Thai government would need to formulate a synchronized poverty alleviation policy and carry out projects directly related to the poor. It needs to urge all sectors to participate to increase efficiency, and to train the poor so that they can engage and participate in the process. In addition, the government must establish a clear division of authority at all levels, strengthen the audit system to ensure transparency in implementation, and establish a rigorous assessment system to guarantee the effectiveness of the project operations.

Keywords: Policy implementation, China, targeted poverty alleviation, poverty

* College of Local Administration, Khon Kaen University

E-mail: Jundan.wa@kkumail.com

** College of Local Administration, Khon Kaen University

E-mail: grichawat@kku.ac.th

Received: March 17, B.E.2563 Revised: May 15, B.E.2563 Accepted: June 1, B.E.2563

บทนำ

การจัดความยากจนเป็นอุดมคติของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ และเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกประเทศในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 ที่สาธารณรัฐประชาชนจีนก่อตั้งขึ้นมา ปัญหาความยากจนก็เป็นปัญหาแรกที่รัฐบาลเผชิญหน้า ปัญหาความหิวโหยของประชาชนส่วนใหญ่เป็นปัญหาหลักทางการเมือง ทางเศรษฐกิจและทางสังคมของสาธารณรัฐประชาชนจีน และเป็นปัญหาที่รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไข โดยมีมาตรการการปฏิรูปที่ดิน การปฏิรูปเทคโนโลยีการเกษตรล้วนเป็นมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาในช่วงเวลานั้น ระหว่างปี ค.ศ. 1949 - 1978 การพัฒนาเติบโตทางด้านการศึกษาด้านสุขภาพอนามัยและด้านอายุคาดหวังเฉลี่ยได้รับการปรับปรุงที่ดีขึ้น ถือว่าเป็นผลสำเร็จด้านการช่วยเหลือความยากจนในช่วงเวลานั้นของจีน ขณะเดียวกัน ผลสำเร็จดังกล่าวก็เกิดผลต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนอีกต่อไป ในปี ค.ศ. 1978 สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการปฏิรูปและการเปิดประเทศ เศรษฐกิจของจีนได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว จำนวนคนยากจนในชนบทลดลง ปัญหาความหิวโหยของประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการปรับแก้ไขดีขึ้น แต่ขณะเดียวกัน เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการช่วยเหลือความยากจนลดลง ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1986 รัฐบาลจีนได้แต่งตั้งองค์การช่วยเหลือความยากจนระดับชาติ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างมีการวางแผน มีการจัดการอย่างเป็นระเบียบระบบของสาธารณรัฐประชาชนจีน (Boao Forum for Asia, 2019)

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1986 การแก้ไขปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง การจัดความยากจนและให้คนยากจนและเขตพื้นที่ยากจนเข้าสู่สังคมที่มีความเป็นอยู่ที่ดีเป็นความมุ่งมั่นและเป้าหมายที่กำหนดโดยรัฐบาลจีน จากอดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลจีนได้กำหนดนโยบายมาตรการหลายฉบับ ในปี ค.ศ. 2014 สาธารณรัฐประชาชนจีนเข้าสู่ยุคใหม่ของ “แก้จนตรงเป้า” (Targeted Poverty Alleviation) โดยมีมาตรการการลงทะเบียนประชาชนที่ยากจนทั่วประเทศจีน นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 ที่รัฐบาลจีนเริ่มดำเนินการนโยบายแก้จนตรงเป้ามา จำนวนคนยากจนและอัตราความยากจนในชนบทได้มีการลดลงอย่างรวดเร็ว จำนวนคนยากจนในชนบททั่วประเทศลดลงจาก 165.67 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2010 เหลือ 16.6 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2018 ลดลงประมาณ 150 ล้านคน อัตราความยากจนลดลงจากร้อยละ 17.2 ในปี ค.ศ. 2010 เหลือร้อยละ 1.7

จากความเป็นมาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะศึกษาวิธีการนำนโยบายแก้จนตรงเป้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของนโยบายแก้จนตรงเป้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. เพื่อศึกษาวิธีการนำนโยบายแก้จนตรงเป้าไปปฏิบัติและการบรรลุเป้าหมายเชิงนโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการต่อต้านความยากจนแบบหยดน้ำ

แนวคิดเรื่องการต่อต้านความยากจน เป็นแนวคิดที่เริ่มขึ้นในประเทศทุนนิยมตะวันตกและมุ่งเป้าไปที่ประเทศกำลังพัฒนาภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง แนวคิดสำคัญประการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความยากจนคือแนวคิดที่เรียกว่า “ทฤษฎีหยดน้ำ” (Trickle-Down Theory) ซึ่งเสนอโดยนักวิชาการชาวอเมริกัน Will Rogers ทฤษฎีนี้เสนอว่า ในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ พื้นที่และกลุ่มคนยากจนหรือกลุ่มที่ด้อยโอกาส จะไม่ได้รับมาตรการนโยบายโดยตรงเป็นพิเศษ หากแต่จะได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผ่านการกระตุ้นการพัฒนาโดยกลุ่มหรือพื้นที่ที่รวยก่อนไปลงทุนในรูปแบบการบริโภคและการจ้างงาน (Trickle-Down Theory, 2017)

ในปี ค.ศ. 1978 ช่วงระยะเวลาของการปฏิรูปและการเปิดประเทศของจีน แนวทางการช่วยเหลือคนจนคือ ให้ความดูแลช่วยเหลือคนจนในระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยนโยบายของรัฐบาลจีนคือ “ส่งเสริมให้กลุ่มคนที่มีศักยภาพด้านรายได้ มีรายได้ที่มั่นคงเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาของคนจนที่อยู่เบื้องหลัง และท้ายที่สุดเพื่อให้บรรลุความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน” ภายใต้การชี้นำของนโยบายนี้ พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกของจีนได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และพื้นที่ดังกล่าวเป็นแรงผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคกลางและตะวันตกภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง (Sheng, 2001)

ทฤษฎีเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

แนวคิดเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน (Common Prosperity) เป็นแนวคิดสำคัญในการสร้างระบบสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์ของจีนของ เติ้ง เสี่ยวผิง หมายถึง ประชาชนทั้งหมดดำรงชีวิตในมาตรฐานที่อุดมสมบูรณ์ด้านอาหารการกินและด้านเสื้อผ้าโดยการทำงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นความร่ำรวยทั่วไปบนพื้นฐานขจัดความเหลื่อมล้ำและความยากจน ทฤษฎีเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน (Common Prosperity) เป็นทฤษฎีหลักของแนวคิดแก่นตรงเป๋า เจริญรุ่งเรืองร่วมกันเป็นหลักการพื้นฐาน เป็นเป้าหมายการพัฒนาต่อสู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นข้อกำหนดที่สำคัญของการสร้างสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์ของจีน และเป็นรากฐานสำคัญของระบบทฤษฎีสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์ของจีน ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ชี้แจงว่า การขจัดความยากจน การปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และการบรรลุเป้าหมายเจริญรุ่งเรืองร่วมกันเป็นข้อกำหนดพื้นฐานของสังคมนิยม นโยบายแก่นตรงเป๋ากำหนดให้ดำเนินวิธีการที่เจาะจงแม่นยำถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรงในกลไกช่วยเหลือความยากจนจาก “ทฤษฎีหยดน้ำ” (Trickle-Down Theory) ที่พึ่งพิงการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลัก เปลี่ยนเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเป้าหมายโดยตรง ดังนั้น แนวคิดแก่นตรงเป๋ามีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยคนจนทุกคนขจัดความยากจนและพัฒนาทักษะในการเพิ่มรายได้ของตนเอง ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดของทฤษฎีเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน (Common Prosperity) (People’s Tribune, 2015)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักวิชาการภายในประเทศและต่างประเทศหลายคนได้วิเคราะห์ศึกษาเกี่ยวกับนโยบายแก้ไขปัญหาคะจนตรงเป้าของก๊วยโจว เริ่มจากด้านการช่วยคนยากจนย้ายถิ่นจากเขตอาศัยที่สิ่งแวดล้อมแย่งไปยังเขตที่ดีกว่า ด้านการศึกษา ด้านประกันสุขภาพ และด้านประกันสังคมให้ไปพร้อมกัน Li Kun (2015) ได้ศึกษาการปฏิบัตินโยบายแก้จนตรงเป้าในหมู่บ้านไห่ช่วยของก๊วยโจว ชี้ให้เห็นว่า ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ และจิตสำนึกของชาวบ้านเป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดปัญหาคะจนยากจน และได้เสนอว่าต้องปรับปรุงระบบการศึกษา ระบบการรักษาสุขภาพ และปรับกลไกการรวมกองทุนให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น Yu Changcun (2017) ได้ศึกษาการแก้ไขปัญหาคะจนยากจนของประเทศไทยและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคะจนยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ชี้ให้เห็นว่า การแก้ไขปัญหาคะจนยากจนโดยพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้กระตุ้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ แต่การขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาเป็นสาเหตุเชิงโครงสร้างที่ก่อให้เกิดปัญหาคะจนยากจนของประเทศไทย ซึ่งแสดงออกในด้านการกระจายทรัพยากรการศึกษาไม่เท่าเทียมกัน เกิดผลกระทบต่อการรับการศึกษาโดยตรง จนเกิดผลกระทบต่อดัชนีภาพของแรงงานและผลิตภาพแรงงานสังคม สุดท้ายได้ให้วิธีการเพิ่มการจ้างงานโดยเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาเศรษฐกิจ

Warang Tatiyanunt (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาคะจนยากจนของกองทุนเพื่อการพัฒนาเมืองและชนบท โดยศึกษาหมู่บ้านสองแห่งในจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงปัจจัยพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาคะจนยากจน รวมถึงบทบาทของคณะกรรมการกองทุนและกลุ่มผู้รับบริการ ยุทธสิทธิ์ กมลขันติไพศาล และ วราภรณ์ จุลปานนท์ (2019) ได้ศึกษาการแก้ไขปัญหาคะจนยากจนในจังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของปัญหาคะจนยากจนในไทยและในจังหวัดมุกดาหารได้แบ่งเป็น 2 สาเหตุคือ สาเหตุที่หนึ่งคือ เกิดจากบุคคล และสาเหตุที่สอง เกิดจากโครงสร้างและนโยบายของรัฐ อุปสรรคในการแก้ไขปัญหาคะจนยากจนคือ งบประมาณไม่เพียงพอ และระยะเวลาการทำงานกระชั้นชิด สุดท้ายได้ให้ข้อเสนอแนะรัฐบาลควรเปิดโอกาสด้านต่าง ๆ ให้กับคนจน และควรมีมาตรการหลักประกันการครองชีพขั้นพื้นฐาน

ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาสภาพสถานการณ์ในการแก้ไขปัญหาคะจนยากจนทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศไทยจากมุมมองที่ต่างกัน และได้ศึกษาค้นหาสาเหตุและมาตรการการดำเนินการในประเด็นนี้ การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาวิธีการนำนโยบายแก้จนตรงเป้าไปปฏิบัติในภาพรวม วิเคราะห์บทบาทของวิธีการและกลไกในกระบวนการดำเนินการนโยบาย สุดท้ายได้มีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาคะจนยากจนของประเทศไทย

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นหานี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก โดยศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นงานวิจัย วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์ ในกระบวนการดำเนินการนโยบาย เพื่อได้ข้อมูลที่แม่นยำ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากเอกสาร ทางราชการและผลงานทางวิชาการ ข้อมูลเอกสารทางราชการ ได้แก่ รายงานผลการปฏิบัติงานของรัฐบาล รายงานที่เผยแพร่ขององค์การนานาชาติที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวมีลักษณะใช้วิธีรายงาน ตามความเป็นจริงและปฏิบัติงานตามสถานการณ์ ผู้วิจัยจึงเลือกข้อมูลรายงานดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลหลัก เพื่อรับรองความถูกต้องและความเหมาะสมของการศึกษาค้นหานี้ สำหรับข้อมูลเอกสารทางวิชาการ ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นหางานวิจัย บทความ หนังสือพิมพ์ และวารสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาทั้งภายในและ นอกสาธารณรัฐประชาชนจีน

ต้นกำเนิดของนโยบายแก้จนตรงเป้า

บริบทของการลดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนคือ การขจัดความยากจนในชนบท เนื่องจากการพัฒนาของจีนในช่วงแรกใช้รูปแบบต่างกันในการพัฒนาเมืองกับชนบท กล่าวคือ ในเขตเมือง เป็นการพัฒนาการผลิตทางสังคม (Social Production) ส่วนในชนบทเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของเกษตรกร รายย่อย (Individual farmer Economic) เนื่องจากคนจนส่วนใหญ่ของจีนอาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท การขจัด ความยากจนในชนบทจึงเป็นบริบทของการแก้ไขปัญหาความยากจนในสาธารณรัฐประชาชนจีน การลด ความยากจนของจีนมีสองช่วงเวลาที่สำคัญคือ ช่วงการลดความยากจนโดยการพัฒนาเศรษฐกิจ และช่วงการแก้ จนตรงเป้า (Boao Forum for Asia, 2019)

ในปี ค.ศ. 1978 ในช่วงการลดความยากจนโดยการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลจีนดำเนินการนโยบาย “การทำงานแทนการช่วยเหลือโดยตรง” (Work Relief) (Boao Forum for Asia, 2019) กล่าวคือ รัฐบาล ลงทุนในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและให้คนยากจนเข้าร่วมทำงานในโครงการเพื่อรับค่าแรง แทนที่จะ ให้ความช่วยเหลือโดยตรง แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวเกิดผลประโยชน์ที่ชัดเจนต่อการลดความยากจน สถานการณ์ความยากจนในชนบทของจีนในยุคนั้นจึงได้มีการปรับเปลี่ยนดีขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1986 และ ปี ค.ศ. 1994 สาธารณรัฐประชาชนจีนได้กำหนดอำเภอที่เป็นพื้นที่ยากจนระดับชาติจำนวน 331 อำเภอ และ 592 อำเภอตามลำดับ ในช่วงเวลานั้น รัฐบาลจีนดำเนินการตามแผน “การต่อต้านความยากจน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท” ในปี ค.ศ. 1994 แผน “การแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งชาติ เจ็ดแปด” (Boao Forum for Asia, 2019) ความหมายของ “เจ็ดแปด” คือปัญหาการขาดแคลนอาหารของคนยากจน 80 ล้านคน ในพื้นที่ชนบทของจีนในเวลานั้น จะพยายามแก้ไขให้ได้ภายในระยะเวลา 7 ปี (ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994 - 2000) แผนนี้ได้เน้นงานการแก้ไขปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน เข้าสู่ขั้นตอน ที่มีความท้าทาย ด้วยการเพิ่มจำนวนอำเภอและหมู่บ้านที่ยากจน พื้นที่พื้นฐานสำหรับการช่วยเหลือคนยากจน นั้นได้ชัดเจนมากขึ้น การช่วยเหลือคนยากจนด้วยการพัฒนาในเขตอำเภอได้กลายเป็นจุดสำคัญของกลยุทธ์

การแก้ไขปัญหาความยากจน ในปี ค.ศ. 2000 รัฐบาลจีนได้กำหนด “แผนการพัฒนาช่วยเหลือคนยากจนในชนบทของจีน (2001-2010)” และได้กำหนดเป้าหมายสองประการในการพัฒนาช่วยเหลือคนยากจนของจีนในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ต่อไปคือ ประการที่หนึ่ง ประชาชนไม่ต้องกังวลเรื่องอาหารการกินกับเครื่องนุ่งห่ม และประการที่สอง รับประกันการศึกษาภาคบังคับ การรักษาสุขภาพขั้นพื้นฐาน และความปลอดภัยของที่อยู่อาศัย ในปี ค.ศ. 2010 รัฐบาลจีนได้กำหนด “แผนการพัฒนาช่วยเหลือคนยากจนในชนบทของจีน (2011-2020)” โดยระบุว่า เขตพื้นที่ยากจนที่เชื่อมโยงกันนั้น เป็นเขตพื้นที่ที่สำคัญในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนในเวลา 10 ปีข้างหน้า โดยส่งเสริมให้นโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อช่วยเหลือคนยากจนแบบบูรณาการของจีนได้ขยายขอบเขตกว้างขึ้น จนถึงช่วงเวลานี้ รูปแบบการแก้ไขปัญหาความยากจนของจีนในภาพรวม เป็นการพัฒนามิติภาค โดยเน้นการดูแลช่วยเหลือคนยากจนในระหว่างการพัฒนา ซึ่งข้อจำกัดของรูปแบบดังกล่าวคือ ขาดกลไกในการระบุเป้าหมายไปยังถึงคนจนโดยตรง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ปัญหาฐานข้อมูลกับสถานการณ์ของคนจนไม่ชัดเจน กองทุนและโครงการช่วยเหลือไม่ตรงถึงกลุ่มเป้าหมายนับวันยิ่งเห็นชัด (Yanyan, 2018) นอกจากนั้น นับตั้งแต่เข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมเปลี่ยนแปลงตามการพัฒนาของสังคม การแก้ไขปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนจึงประสบความยากลำบากมากขึ้น ดังนั้น กลไกการลดความยากจนแบบเดิมจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานการณ์ความยากจนในยุคใหม่ (Boao Forum for Asia, 2019)

ในปี ค.ศ. 2013 ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้แสดงวิสัยทัศน์เป็นครั้งแรกที่เมืองเซียงซี มณฑลหูหนาน ว่าการแก้ไขปัญหาความยากจนต้องปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น โดยแยกประเภทความยากจนและเจาะจงถึงระดับบุคคลกับครัวเรือน ดังนั้น นโยบายแก้จนตรงเป้า (Targeted Poverty Alleviation) จึงได้ถือกำเนิดขึ้น และมีเป้าหมายจะช่วยให้ประชาชนยากจนจำนวนทั้งหมด 70.17 ล้านคน กับอำเภอยากจนจำนวน 592 อำเภอ หลุดพ้นจากความยากจนให้หมดสิ้นและแก้ไขปัญหาความยากจนระดับภูมิภาคภายในปี ค.ศ. 2020

นโยบายแก้จนตรงเป้า

นโยบายแก้จนตรงเป้า (Targeted Poverty Alleviation) มีข้อกำหนดดังนี้ กลุ่มเป้าหมายที่ควรได้รับการช่วยเหลือต้องตรงแม่นยำ การจัดทำโครงการต้องตรงตามความต้องการ การใช้งบประมาณต้องตรงแม่นยำมาตรการที่ใช้ต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายตรงแม่นยำ คนที่ส่งไปช่วยเหลือที่หมู่บ้านมีคุณสมบัติตรงผลงานของการจัดความยากจนตรงเป้า (People's Tribune, 2015) และกำหนดว่า รัฐบาลท้องถิ่นจะต้องบูรณาการและปรับใช้ทรัพยากรในการลดความยากจนให้เหมาะสม ดำเนินการนโยบายแก้จนตรงเป้าและรับรองว่าผลประโยชน์ในการดำเนินงานได้เข้าถึงหมู่บ้านและครัวเรือน (The State Council of the People's Republic of China, 2014)

กระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญคือ การระบุกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือ และการบริหารจัดการให้เจาะจงและแม่นยำ ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

การระบุกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนการระบุกลุ่มเป้าหมาย เป็นข้อกำหนดเบื้องต้นของการดำเนินนโยบายแก่จนตรงเป้าหมาย การระบุกลุ่มเป้าหมายคนยากจนด้วยวิธีขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามข้อกำหนดโดยมีหลักการทั่วไปคือ เขตอำเภอเป็นหน่วยงานการควบคุมขนาด รับผิดชอบตามระดับชั้น ระบุกลุ่มเป้าหมายยากจนอย่างชัดเจนและมีการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลง ดำเนินการสำรวจสถานการณ์ความยากจนและจัดทำเอกสารเพื่อลงทะเบียน รวมถึงการประเมินผล การสำรวจครัวเรือนยากจน การประกาศรายชื่อ การสุ่มตัวอย่างและการบันทึกข้อมูล เป็นต้น ตัวอย่างเช่น เมืองหยี่ปินใช้วิธีการระบุกลุ่มเป้าหมายคือ การเลือกโดยการเปรียบเทียบ โดยมีขั้นตอนคือ ใช้มาตรฐานการช่วยเหลือคนยากจนแห่งชาติให้ชาวบ้านกรอกใบสมัคร และกลุ่มชาวบ้านจัดการประชุมตัวแทนครัวเรือน เพื่อเปรียบเทียบและคัดเลือกครัวเรือนที่ยากจน ขั้นตอนต่อมา คณะกรรมการพรรคฯ ระดับหมู่บ้านกับคณะกรรมการการปกครองตนเองของหมู่บ้านจัดการประชุมเพื่อเปรียบเทียบและคัดเลือกครัวเรือนที่ยากจน โดยผู้เข้าร่วมการประชุมมีหัวหน้าของหมู่บ้านกับกลุ่ม และตัวแทนชาวบ้านแล้วประกาศรายชื่อ ต่อมาตามการรวบรวมความคิดเห็นของการประกาศรายชื่อ จัดการประชุมเปรียบเทียบและคัดเลือกอีกครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมคือ หัวหน้าหมู่บ้าน สหกรณ์การเกษตรและตัวแทนชาวบ้าน และประกาศผลอีกครั้ง หากไม่มีการคัดค้าน คณะกรรมการจะระบุครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำแต่มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มเป้าหมายยากจนตามดัชนีจำนวนครัวเรือนยากจน (Xingliang & Xiangquan, 2015) อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะใช้วิธีใดในการระบุกลุ่มเป้าหมายยากจน จะต้องส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างเต็มที่และระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีขั้นตอนที่โปร่งใสและให้สิทธิการระบุกลุ่มเป้าหมายแก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านเดียวกันระบุว่าใครเป็นคนจนตามมาตรฐาน “ของตนเอง” ทั้งหมดนี้เพื่อรับรองความโปร่งใส การเปิดเผยและความเป็นธรรมในการดำเนินการ

การดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือ เป็นขั้นตอนสำคัญของการปฏิบัตินโยบาย เมื่อระบุกลุ่มเป้าหมายออกมาแล้ว ระบุผู้ที่รับผิดชอบและกำหนดมาตรการช่วยเหลือตามสถานการณ์ของคนยากจนเพื่อรับรองประสิทธิผลของการดำเนินการ ในการเจาะจงถึงระดับครัวเรือนและระดับบุคคล ขั้นตอนนี้มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินมาตรการจะต้องยึดมั่นนโยบายในกระบวนการทำงาน ปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น ให้การขึ้นำโดยแยกประเภทความยากจนและเจาะจงถึงระดับบุคคลกับครัวเรือน มุ่งเน้นวิธีการทำงานที่เริ่มจากด้านทรัพยากรบุคคลกับด้านกองทุนเพื่อให้มาตรการกับผลลัพธ์เข้าถึงครัวเรือนและบุคคลยากจน

ประเด็นที่สอง การรับรอง “6 ด้าน” ให้เข้าถึงหมู่บ้านและครัวเรือนคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านอุตสาหกรรม ด้านการอบรมการศึกษา ด้านการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่อันตรายในชนบท ด้านการย้ายถิ่นของผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่สภาพแวดล้อมทางนิเวศที่อันตรายเลวร้ายหรือเป็นพื้นที่ที่สำคัญ และด้านการจับคู่ระหว่างเจ้าหน้าที่กับครัวเรือนยากจน เพื่อใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างเต็มที่ และให้ข้อเปรียบเทียบของนโยบายได้เกิดผลอย่างแท้จริง

ประเด็นที่สาม การนำนโยบายไปปฏิบัติต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ของครัวเรือน โดยวิเคราะห์สาเหตุความยากจนโดยการสำรวจหมู่บ้านและครัวเรือน ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการและกองทุนช่วยเหลือเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายตามขั้นตอน ใช้หลักการให้ความช่วยเหลือในด้านที่ขาดแคลนหรือเหมาะสม ให้การพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ธุรกิจ หรือการท่องเที่ยวตามที่เหมาะสม และดำเนินการโครงการให้ครัวเรือนมีปัจจัยการดำรงชีวิตครบ 6 อย่างคือ น้ำ ไฟฟ้า ถนน ก๊าซหุงต้ม ที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม เพื่อปรับปรุงสภาพชีวิตความอยู่ให้ดีขึ้นและเพื่อเพิ่มรายได้ของประชาชน

ประเด็นที่สี่ การให้เงินทุนตรงถึงระดับครัวเรือน เช่น ในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม สามารถใช้รูปแบบของเมืองสุขหนึ่ง คือให้กองทุนช่วยเหลือเป็นหุ้นส่วนของเกษตรกร หรือให้กองทุนเข้าสู่ครัวเรือนในรูปแบบสิ่งของ หุ้นส่วน หรือเงินสดโดยตรง ในด้านการก่อสร้างที่อยู่อาศัย สามารถใช้รูปแบบของอำเภอหนานเจียง (Lin, 2013) คือระบบการจัดสรรที่อยู่อาศัยค่าเช่าต่ำให้ครัวเรือนที่ยากจนและผ่านเกณฑ์ โดยผ่านรูปแบบการให้เงินอุดหนุนค่าเช่าเป็นหลัก เสริมด้วยการลดค่าเช่าและการจัดสรรที่พักของรัฐ ผู้เช่าจ่ายค่าเช่าให้รัฐโดยรัฐเป็นคนกำหนดราคา ในด้านการอบรมทักษะการทำงานสามารถให้เงินถึงบุคคลโดยตรง สำหรับเงินอุดหนุนค่าเรียนกับค่าครองชีพของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ สามารถโอนเงินเข้าบัญชีของครอบครัวโดยผ่านบัตรประกันสังคมโดยตรง สำหรับกองทุนด้านการย้ายถิ่นกับโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่บ้าน สามารถจ่ายให้ผู้รับโดยตรง

ประเด็นที่ห้า ข้าราชการต้องลงมือช่วยเหลือครัวเรือนยากจน ด้วยการกำหนดแนวทางการพัฒนาและวางแผนตามสภาพความเป็นจริง โดยอิงนโยบายหลักระดับชาติและสภาพหมู่บ้านและครัวเรือน เพื่อให้ได้มาตรการการแก้ไขปัญหาคความยากจนที่ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง

การบริหารจัดการ

ขั้นตอนการบริหารจัดการ เป็นการรับรองว่าการดำเนินนโยบายแก้จนตรงเป้าจะประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย สามประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

ประเด็นแรก การบริหารจัดการข้อมูลของครัวเรือน หน่วยงานผู้รับผิดชอบจะต้องสร้างระบบเครือข่ายข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายบันทึกข้อมูลและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเข้าไปในระบบ โดยอิงข้อมูลที่ได้จากสมุดบัญชีครัวเรือน แผนการช่วยเหลือครัวเรือนยากจนและมาตรการช่วยเหลือคนยากจน เพื่อรับรองว่านโยบายได้เข้าถึงคนยากจนมากที่สุด นอกจากนั้น หน่วยงานจะต้องปรับปรุงกลุ่มเป้าหมายตามสถานการณ์จริง

ของกลุ่มเป้าหมายทุกสิ้นปี เพื่อคัดหมู่บ้านกับครัวเรือนที่ขจัดความยากจนแล้วออกจากระบบ และเพิ่มผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเข้าสู่ระบบ ระบบข้อมูลการเข้า-ออกนี้ ทำให้การช่วยเหลือคนยากจนมีความเป็นจริง น่าเชื่อถือ และมีประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่สอง การบริหารจัดการต้องมีความโปร่งใส หน่วยงานผู้รับผิดชอบต้องปฏิบัติตาม “มาตรการกองทุนการเงินเพื่อช่วยเหลือคนยากจนแห่งชาติ” สร้างระบบบริหารจัดการกองทุนที่เข้มงวด และสมบูรณ์ สร้างระบบการเปิดเผยข้อมูลในการใช้กองทุนและระบบการประกาศรายชื่อกู้กลุ่มเป้าหมาย โครงการที่เปิดเผย อีกทั้งต้องนำระบบการตรวจสอบโดยบุคคลภายนอกเข้ามาเพื่อรับรองความโปร่งใส และความเป็นธรรมในกระบวนการดำเนินงาน

ประเด็นที่สาม การบริหารจัดการสิทธิอำนาจในการดำเนินการ คณะกรรมการพรรคฯ ระดับมณฑล กำหนดว่า รัฐบาลระดับมณฑลกับระดับเมืองต้องรับผิดชอบการกำกับดูแลกองทุนและโครงการช่วยเหลือคนยากจน ในขณะที่รัฐบาลระดับอำเภอมีอำนาจในการอนุมัติโครงการ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดภารกิจ การกำหนดการใช้กองทุน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ รัฐบาลทุกระดับจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด

นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการนโยบายแก้จนตรงเป้าหมายจนถึงปัจจุบัน จำนวนประชากรยากจนและอัตราความยากจนทั่วสาธารณรัฐประชาชนจีนลดลงอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ประชากรยากจนทั่วประเทศลดลงจากจำนวน 165 ล้านคนในปี ค.ศ. 2010 เหลือ 16.6 ล้านคนในปี ค.ศ. 2018 อัตราความยากจนจากร้อยละ 17.2 เหลือร้อยละ 1.7 ขณะเดียวกัน รายได้ของผู้ที่อยู่อาศัยในชนบทในพื้นที่ยากจนเพิ่มขึ้นจาก 4,732 หยวน ในปี ค.ศ. 2012 เป็น 9,377 หยวน ในปี ค.ศ. 2017 ด้วยอัตราการเติบโตที่แท้จริงเฉลี่ยปีละร้อยละ 10.4 (ดูตารางที่ 1)

ตารางที่ 1. สถานการณ์ความยากจนในชนบทตามเกณฑ์ความยากจนปัจจุบัน 2,300 หยวนต่อคนต่อปี

ปี	จำนวนประชากร ยากจนในชนบททั่ว ประเทศ (ล้านหยวน)	อัตราความยากจน (ร้อยละ)	Engel's Coefficient (ร้อยละ)	รายได้ต่อหัว ประชากร (หยวน)
2010	165.67	17.2	41.1	3,272.8
2011	122.38	12.7	40.4	-
2012	98.99	10.2	39.3	4,732.0
2013	82.49	8.5	37.7	6,079.0
2014	70.17	7.2	37.9	6,852.0
2015	55.75	5.7	37.1	7,653.0
2016	43.35	4.5	32.2	8,452.0
2017	30.46	3.1	-	9,377.0
2018	16.60	1.7	30.1	-

ที่มา: Boao Forum for Asia (2019)

ความสำเร็จของนโยบายแก้จนตรงเป้า ไม่เพียงสะท้อนให้เห็นในด้านการยกระดับชีวิตความยากจนของรายได้ แต่ยังสะท้อนให้เห็นในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านการผลิต ด้านสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยและการให้บริการสาธารณะในพื้นที่ที่ยากจนที่ดีขึ้นด้วย

กลไกในการนำนโยบายแก้จนตรงเป้าไปปฏิบัติ

กลไกการขึ้นำการทำงานและกลไกในการระดมทรัพยากร

การขึ้นำแนวทางโดยรัฐบาลกลางเป็นแนวทางหลักของการพัฒนาสาธารณรัฐประชาชนจีน และยังเป็นพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาความยากจน สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการปกครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน บนพื้นฐานความถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ในนโยบายแก้จนตรงเป้า รัฐบาลจีนใช้ระบบการนำแบบรวมศูนย์อำนาจ โดยมีเลขาธิการชั้นที่ 1 นำการทำงานระบบนำการทำงานโดยเลขาธิการระดับ 5 ชั้น ได้แก่ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน เลขาธิการระดับมณฑล เลขาธิการระดับเมือง เลขาธิการระดับอำเภอ และเลขาธิการประจำหมู่บ้าน ที่เรียกว่า เลขาธิการชั้นที่ 1 ซึ่งระบบนี้ได้เสริมสร้างให้การปกครองของรัฐบาลเข้มแข็งมากขึ้น ขณะเดียวกัน กลไกการทำงานนำโดยเลขาธิการระดับ 5 ชั้น ได้พิชิตข้อจำกัดของผลประโยชน์ในหน่วยงาน และประสานทรัพยากรต่าง ๆ ในหน่วยงานรัฐบาลเกือบทั้งหมด เช่น การเกษตร ป่าไม้ น้ำ การศึกษา สุขภาพ ขนส่งคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น สามารถให้ทรัพยากรดังกล่าวเข้าถึงพื้นที่เขตพื้นที่กับบุคคลยากจนที่มีความต้องการมากที่สุด ถือเป็นการรับรองการจัดหาทรัพยากรในการดำเนินการ

จนถึงสิ้นปี ค.ศ. 2018 จำนวนเลขาธิการประจำหมู่บ้านทั่วประเทศเป็น 4.59 ล้านคน สาเหตุสำคัญที่ต้องมีเลขาธิการประจำหมู่บ้านคือ ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ในพื้นที่ชนบทโดยเฉพาะพื้นที่ที่ยากจนขาดแคลนทรัพยากรมนุษย์อย่างมาก แต่เมื่อดำเนินการนโยบายต้องเจาะจงถึงระดับครัวเรือน จึงต้องการทรัพยากรมนุษย์จำนวนมาก ดังนั้น ให้บุคลากรของรัฐบาล องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนไปประจำที่หมู่บ้านนั้น ได้เพิ่มทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ที่ยากจน ขณะเดียวกัน เลขาธิการประจำหมู่บ้านล้วนเป็นบุคคลที่ได้รับการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ที่สำคัญคือ หน่วยงานเดิมของบุคคลกลุ่มนี้มีเครือข่ายทางสังคมที่กว้างขวาง จึงสามารถนำข้อมูลและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้เป็นประโยชน์ในกระบวนการทำงานหมู่บ้านหลิวจิ้งกู่ ของมณฑลเหอหนาน เป็นหมู่บ้านยากจนระดับมณฑล มีครัวเรือนทั้งหมด 274 ครัวเรือน และชาวบ้าน 1,300 คน สมาชิกพรรคฯ 44 คน อาชีพหลักของชาวบ้านคือ ทำนาและทำงานในเมืองใหญ่ ในปี ค.ศ. 2015 มีครัวเรือนยากจน 52 ครัวเรือนและคนยากจน 200 กว่าคน ปี ค.ศ. 2016 ลดลงเหลือ 28 ครัวเรือน 87 คน และถึงปี ค.ศ. 2017 เป็น 9 ครัวเรือน 15 คน ในปี ค.ศ. 2015 ที่เลขาธิการมาประจำในหมู่บ้าน สภาพแวดล้อมทางถนน โรงเรียนและสิ่งแวดล้อมเลวร้าย ในหมู่บ้านเห็นแต่เด็กและผู้สูงอายุ แทบไม่มีแรงงาน แต่หลังจากเลขาธิการประจำหมู่บ้านและสำรวจสภาพหมู่บ้านแล้ว ได้กำหนดแนวทางการช่วยเหลือความยากจนคือ การอบรมสมาชิกพรรคฯ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและการสร้างอุตสาหกรรมของหมู่บ้าน และได้ยื่นขอเงินทุนในการสร้างถนนเป็นจำนวน 1 ล้านหยวน เงินทุนการปรับปรุง

ระบบการใช้น้ำและระบบการใช้ไฟฟ้าเป็นจำนวน 1.1 ล้านหยวน ส่วนเงินทุนการปรับปรุงโรงเรียนเป็นจำนวน 4 แสนหยวน สภาพหมู่บ้านจึงได้ปรับเปลี่ยนดีขึ้น นอกจากนั้น เลขาธิการประจำหมู่บ้านยังประสานการกู้เงินทุน 1.1 ล้านหยวน ให้โรงงานผลิตชิ้นส่วนประกอบเฟอร์นิเจอร์เพื่อขยายการผลิตและเกิดการจ้างงานครัวเรือนยากจน 10 ครัวเรือน ขณะเดียวกัน หลังจากประสานกับฝ่ายต่าง ๆ แล้วได้นำโรงงานการผลิตเสื้อผ้าเข้ามาในหมู่บ้าน ซึ่งโรงงานนี้มียอดการผลิตต่อปีเป็นจำนวน 60 ล้านหยวนเกิดการจ้างงานบุคคลทั่วไป 60 คนและคนยากจน 18 คน มาตรการดังกล่าวทั้งหมดนี้เกิดผลประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในหมู่บ้าน จนถึงสิ้นปี ค.ศ. 2016 รายได้ของครัวเรือนยากจนถึง 3,100 หยวน และได้หลุดพ้นจากความยากจน บรรลุเป้าหมายการแก้ไขปัญหาความยากจนล่วงหน้าตามที่รัฐบาลกลางกำหนด (Henan Daily, 2017)

ตารางที่ 2. ยอดรวมและการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของกองทุนช่วยเหลือคนยากจน (ร้อยละล้านหยวน)

ปี	2002	2010	2014	2015	2016	2017
ยอดรวมของกองทุน	250.2	606.2	1420.9	1,902.6	2,958.6	4,419.5
งบประมาณจากรัฐบาลกลาง	200.8	419.6	862.7	1,177.5	1,670.2	2,053.6
สัดส่วน	80.3	69.2	60.7	61.9	56.5	46.5
งบประมาณจากระดับมณฑล	9.9	25.4	125.2	171.3	259.7	332
สัดส่วน	4.0	4.2	8.8	9.0	8.8	7.5
กองทุนอื่น ๆ	22.0	141.0	429.5	551.7	1,025.4	2,027.0
สัดส่วน	8.8	23.3	30.2	29.0	34.7	45.9

ที่มา: Boao Forum for Asia (2019)

ข้อมูลในตารางที่ 2 พบว่าจำนวนเงินกองทุนช่วยเหลือความยากจนที่อำเภอยากจน 832 แห่งทั่วประเทศได้รับเป็นจำนวน 441,950 ล้านหยวน ในปี ค.ศ. 2017 ซึ่งในจำนวนดังกล่าว รัฐบาลกลางเป็นผู้จัดสรรให้ถึง 205,360 ล้านหยวน ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 46.5 นอกจากนั้น ในระดับมณฑลจัดสรรเป็นจำนวน 33,200 ล้านหยวน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.5 และกองทุนอื่นรวมถึงกองทุนช่วยเหลือจากภาควิสาหกิจธุรกิจ และจากโครงการการจับคู่ระหว่างเมืองที่พัฒนาแล้วในภาคตะวันออกกับเมืองยากจนในภาคตะวันตกของจีน ตะวันออก-ตะวันตกร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือคนยากจนนั้นเป็นจำนวน 202,700 ล้านหยวน คิดเป็นอัตราร้อยละ 45.9

กลไกในการระดมกลุ่มเป้าหมายคนยากจนโดยการลงทะเบียนโดยตรง

ในปี ค.ศ. 2014 รัฐบาลจีนเริ่มใช้ระบบการลงทะเบียนเอกสารของคนยากจนทั่วประเทศ เพื่อระบุคนจนในชนบทอย่างถูกต้องและแม่นยำ รัฐบาลจีนนำมาตรฐานรายได้คงที่ 2,300 หยวนต่อปี ในปี ค.ศ. 2010 เสริมด้วยดัชนีความยากจนสองประการคือ การไม่ต้องกังวลเรื่องอาหารการกินกับเครื่องนุ่งห่ม และประการที่สอง การรับประกันการศึกษาภาคบังคับ การรักษาสุขภาพขั้นพื้นฐาน และความปลอดภัยของที่อยู่อาศัย ดัชนีใหม่นี้

ถูกใช้อย่างเป็นทางการเพื่อช่วยให้ระบุกู้เงินเป้าหมายคนจนในสาธารณรัฐประชาชนจีนได้อย่างตรงจุดภายใต้ระบบนี้ ท้องถิ่นแต่ละแห่งได้สร้างกลไกนวัตกรรมที่ตรงเป้าหมายหลายอย่างตามสถานการณ์ของตนเอง เช่น มณฑลกุ้ยโจว ใช้วิธีการ “สี่ดู” เพื่อระบุคนยากจนคือ ดูที่อยู่อาศัย ดูอาหารการกิน ดูแรงงาน และดูว่าครัวเรือนมีนักเรียนหรือไม่ ด้วยวิธีนี้ ในปี ค.ศ. 2014 มีการระบุครัวเรือนยากจนทั่วประเทศทั้งหมด 29.48 ล้านครัวเรือน และมีประชากรยากจนทั้งหมด 89.62 ล้านคน (Sangui & Zihao, 2015) เพื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูล รัฐบาลจีนได้ทำการตรวจสอบหลายครั้งเพื่อครอบคลุมถึงคนยากจนอย่างแท้จริง

กลไกการปฏิบัติอย่างเจาะจงเพื่อรับรองประสิทธิผลการทำงาน

รัฐบาลจีนได้จำแนกสาเหตุความยากจนบนพื้นฐานการลงทะเบียนของคนยากจน และกำหนดมาตรการการจัดความยากจน 5 ชุดคือ

(1) จัดความยากจนโดยพัฒนาการผลิต กล่าวคือ พัฒนาอุตสาหกรรมที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นในเขตพื้นที่ยากจน เช่น การพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมเบา และการท่องเที่ยว เป็นต้น ตัวอย่างเช่น เมืองหลงหนาน มณฑลกานซู ซึ่งได้รับรางวัลนวัตกรรมการจัดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ประจำปี ค.ศ. 2015 ในการประชุมระดับสูงการลดความยากจนและการพัฒนาปี ค.ศ. 2015 ประสิทธิภาพของเมืองหลงหนาน คือการช่วยเหลือความยากจนโดยการพัฒนาธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบันสำนักงานการช่วยเหลือความยากจนของเมืองหลงหนานได้สร้างศูนย์บริการครบวงจรเพื่อช่วยเหลือความยากจนโดยธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ 3 ระดับทั่ว 9 อำเภอและเขต กล่าวคือ ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน และได้สร้างร้านค้าอิเล็กทรอนิกส์ตัวอย่างเป็นจำนวนมากในหมู่บ้านยากจน 450 หมู่บ้าน จนถึงสิ้นเดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 2015 ร้านค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่เปิดบริการเป็นจำนวน 6,837 ร้านทั่วเมือง และมูลค่ายอดขายรวมแล้วเป็นจำนวน 890 ล้านหยวน ซึ่งได้กระตุ้นการจ้างงาน 1.7 หมื่นคน รายได้ของคนยากจนได้เพิ่มขึ้น 306 หยวน (Lu, 2016) การพัฒนาธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ในเขตพื้นที่ที่ด้อยการพัฒนา มีแนวโน้มที่ดี แนวทางของวิธีการดังกล่าวคือการช่วยเหลือความยากจนโดยการกระตุ้นการบริโภค คือการสร้างเครือข่ายสื่อสารระหว่างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่ยากจนกับผู้ซื้อภายนอก และขยายช่องทางตลาดการบริโภคเพื่อผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจในเขตพื้นที่ยากจน ภายใต้การนำของสำนักงานคณะกรรมการกลุ่มผู้นำการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาแห่งรัฐ (The State Council Leading Group Office of Poverty Alleviation and Development) มูลนิธิการช่วยเหลือความยากจนของจีนได้ร่วมมือกับ JD Group, Alibaba Group ศูนย์วิจัยข้อมูลสารสนเทศทางสังคมศาสตร์ของจีนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมก่อตั้งค่านิยมร่วมแห่งชาติคือ “นวัตกรรม การเชื่อมโยง และการแบ่งปัน” (Hongliu, 2016) ทั้งหมดนี้เป็นไปเพื่อส่งเสริมการร่วมสร้าง (co-creation) และการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน

(2) การช่วยเหลือคนยากจนโดยการย้ายที่อยู่อาศัย สาธารณรัฐประชาชนจีนมีพื้นที่กว้างใหญ่ในเขตยากจนบางพื้นที่ ปัจจัยการดำรงชีวิตเลวร้ายไม่สามารถแก้ไขได้ จึงจำเป็นต้องให้ผู้ที่อยู่อาศัยนั้นย้ายไปอยู่ที่อื่น

(3) การช่วยเหลือความยากจนทางนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งในการช่วยเหลือความยากจนผ่านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาการช่วยเหลือความยากจนเพื่อยกระดับความสามารถในการพัฒนาอย่างยั่งยืน วิธีการช่วยเหลือคนยากจนคือ ให้คนจนเข้าทำงานในโครงการการก่อสร้างทางวิศวกรรมนิเวศวิทยา รับตำแหน่งอาสาสมัครและเงินเดือนมั่นคง พัฒนาอุตสาหกรรมทางนิเวศเพื่อเพิ่มรายได้ และรัฐบาลให้ค่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น โครงการส่งคืนพื้นที่การเกษตรเป็นที่ดินหญ้า โครงการส่งคืนที่ดินผืนเป็นที่ดินหญ้า และโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติ เป็นต้น

(4) การพัฒนาการศึกษา ในปี ค.ศ. 2018 รัฐบาลจีนได้จัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาเป็นจำนวน 204,295 ล้านหยวน โดยมีนักเรียนและนักศึกษาที่ได้รับเงินอุดหนุนเป็นจำนวน 135 ล้านคน (Ministry of Education of the People's Republic of China, 2019) การพัฒนาการศึกษาเป็นวิธีการที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจน ในอำเภอจิ่งหนิง มณฑลกานซู การปลูกแอปเปิ้ลและการก่อสร้างที่เป็นอุตสาหกรรมเสาหลักของท้องถิ่น รัฐบาลระดับอำเภอสร้างศูนย์อาชีวศึกษาเขตใหม่ และเปิดสาขาวิชาตามเอกลักษณ์อุตสาหกรรมท้องถิ่น เช่น สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตผัก ผลไม้ และดอกไม้ สาขาวิชาการก่อสร้าง สาขาวิชาการติดตั้งอุปกรณ์ และสาขาวิชาการติดตั้งอุปกรณ์อัจฉริยะ เป็นต้น มีนักศึกษาจบการศึกษา มากกว่าปีละ 300 คน และได้รับการอบรมทักษะการทำงานใน 2 ด้านนี้เป็นจำนวน 1.2 หมื่นคน นอกจากนี้ทางวิทยาลัยได้ทำความร่วมมือกับภาควิสาหกิจ 30 แห่ง และสร้างกลไกช่วยเหลือการทำงานให้นักศึกษา ยากจน จากปี ค.ศ. 2014-2017 อัตราการจ้างงานนักศึกษาที่จบแล้วเป็นร้อยละ 99 ในขณะที่อัตราการจ้างงานนักศึกษายากจนเป็นร้อยละ 100 (Ministry of Education of the People's Republic of China, 2017)

(5) การช่วยเหลือความยากจนโดยใช้บัตรประกันสังคม คือการให้เงินอุดหนุนแก่คนจนที่มีรายได้ต่ำกว่ามาตรฐานความยากจนที่ต่ำสุดตามที่รัฐบาลท้องถิ่นประกาศ เพื่อให้คนเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้

นอกจากนั้น รัฐบาลยังมีมาตรการอื่น เช่น การจ้างงาน และการดูแลสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งมาตรการการจัดความยากจน 5 ชุดนี้มีประโยชน์ต่อการกำหนดเป้าหมายของปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้นแล้ว จึงสามารถหลีกเลี่ยงการใช้ทรัพยากรที่ผิดวัตถุประสงค์และสิ้นเปลือง และในขณะเดียวกันก็เพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาความยากจน

ตั้งแต่ดำเนินการนโยบายแก้จนตรงเป้ามา มีวิธีการนวัตกรรมที่เกิดขึ้นหลายแบบและเกิดประโยชน์จำนวนมาก เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวช่วยกำหนดแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในชนบท ส่วนธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ได้แก้ไขปัญหาการตลาดในการขายสินค้าเกษตร เป็นต้น

กลไกการประเมินโดยบุคคลภายนอกที่เป็นอิสระเพื่อรับรองคุณภาพการดำเนินการ

ในกระบวนการปฏิบัตินโยบายแก้จนตรงเป้า มีการจัดทำระบบการประเมินที่เข้มงวดทุกขั้นตอน เช่น มีการตรวจสอบเป็นประจำในขั้นตอนการลงทะเบียนกับขั้นตอนการปฏิบัติงานนโยบาย สำหรับขั้นตอนการนำคนจนออกจากระบบใช้กลไกการประเมินโดยบุคคลภายนอก

ในการประเมินผลงานปี ค.ศ. 2018 หน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย สถาบันวิจัยทรัพยากรและวิทยาศาสตร์ทางภูมิศาสตร์ของสถาบันวิทยาศาสตร์จีน (Institute of Geographic Sciences and Natural Resources Research, CAS) มหาวิทยาลัยหลานโจว และสถาบันการวิจัยต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น 20 แห่ง รับผิดชอบการประเมินและการสำรวจของการดำเนินงานใน 22 มณฑลภาคตะวันตก และภาคกลางของจีน เนื้อหาการประเมิน ประกอบด้วย ความถูกต้องในการระบุกลุ่มเป้าหมายยากจน ความถูกต้องในการออกจากระบบการช่วยเหลือความยากจน ความพึงพอใจของประชาชนในการช่วยเหลือตามครัวเรือน สถานการณ์ของการบรรลุเป้าหมายสองประการ สถานการณ์การปฏิบัตินโยบายถึงระดับครัวเรือนและผลลัพธ์ และสภาพคนจนหลุดพ้นจากความยากจนแล้วกลับสู่ความยากจนอีกครั้ง นอกจากนี้ หน่วยงานผู้รับผิดชอบจะมีการอบรมบุคลากรในการดำเนินการประเมิน

การจัดตั้งระบบประเมินและการประเมินโดยบุคคลภายนอกเป็นกลไกอิสระที่เข้มงวดและเป็นระบบมากที่สุดในการบริหารจัดการผลการดำเนินงานของรัฐบาล ในกระบวนการแก้ไขปัญหาความยากจน กลไกการประเมินดังกล่าวได้เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและเป็นการรับรองการบรรลุเป้าหมายของนโยบายด้วย

การวิเคราะห์บทบาทนโยบายของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น

นโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับรัฐบาลกลางและระดับท้องถิ่นมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบชัดเจน หน้าที่ของการกำหนดนโยบายของรัฐบาลกลางเป็นการตั้งเป้าหมายระดับชาติ ประสานทรัพยากรและให้การสนับสนุนในการปฏิบัตินโยบายของท้องถิ่นแต่ละแห่ง และรับรองผลลัพธ์ของการดำเนินการ ดังนั้น บทบาทของนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับรัฐบาลกลางเป็นการให้ชี้แนะและการวางแผน ส่วนบทบาทของนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับท้องถิ่นเป็นการตั้งเป้าหมายตามสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ การระบุกลุ่มเป้าหมาย การกำหนดแนวทางหรือนโยบายที่สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะของกลุ่มเป้าหมาย และการประเมินผลงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายระดับชาติตามขั้นตอน โดยการสร้างข้อมูลเครือข่ายของการช่วยเหลือความยากจนทั่วสังคมและการสร้างระบบการให้บริการ

นโยบายแก้จนตรงเป้าเป็นการต่อยอดนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนที่มีอยู่เดิม กล่าวว่า ในกระบวนการพัฒนาเพื่อลดความยากจนของจีน นโยบายและมาตรการที่เดิมมีอยู่นั้นยังมีบทบาทเหมือนเดิม ในขณะเดียวกัน การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของจีนสอดคล้องกับการลดความยากจน บุคลากรจากการตั้งกลุ่มเป้าหมาย การปฏิบัตินโยบาย จนถึงการประเมินเป็นระบบเดียวกัน ซึ่งได้ก่อตั้งเป็นกรอบโครงสร้างของนโยบายกับกลยุทธ์การลดความยากจนเชิงวิทยาศาสตร์ที่เป็นระบบของสาธารณรัฐประชาชนจีน ณ ปัจจุบัน และได้เกิดผลประโยชน์ต่อการลดความยากจนของจีนหลังจากปี ค.ศ. 2012

การวิเคราะห์บทบาทการจัดความยากจนในกระบวนการพัฒนาสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในปี ค.ศ. 2012 ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ให้ความหมายกับความฝันของจีน (China Dream) ว่า ความฝันของจีนอันยิ่งใหญ่ในสมัยใหม่คือ การบรรลุเป้าหมายการฟื้นฟูชนชาติจีน (Chinese Nation) อันยิ่งใหญ่ โดยสรุปเป้าหมายหลักคือ เป้าหมายสองประการในแต่ละร้อยปี กล่าวคือ จะฟื้นฟูชนชาติจีน

ตามขั้นตอนและสุดท้ายแล้วบรรลุเป้าหมายเมื่อถึงปี ค. ศ. 2012 ที่ครบรอบ 100 ปีแห่งการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีนและเมื่อถึงปี ค.ศ. 2049 ที่ครบรอบ 100 ปีแห่งการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยผลสำเร็จแสดงออกในด้านประเทศร่ำรวยและแข็งแรง ด้านการฟื้นฟูชนชาติจีนและด้านประชาชนมีความสุข ในปัจจุบัน ภารกิจสำคัญในกระบวนการบรรลุเป้าหมายความฝันของจีนคือ การบรรลุเป้าหมายความฝันสังคมแบบพหุมีพอกิน (Moderately Prosperous Society) โดยสัญลักษณ์ของการบรรลุเป้าหมายการสร้างสังคมแบบพหุมีพอกินคือ คนจีนในชนบทได้ขจัดความยากจน ดังนั้น การขจัดความยากจนไม่สามารถแยกจากความฝันของจีน และเป็นขั้นตอนที่ตัดออกไม่ได้ในกระบวนการบรรลุเป้าหมาย และยังเป็นพื้นฐานของการบรรลุเป้าหมายความฝันของจีน ดังนั้น การขจัดความยากจนจึงมีบทบาทที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นอย่างมาก

สรุปและอภิปรายผล

นโยบายแก้จนตรงเป้าได้ถือกำหนดขึ้นภายใต้บริบทการแก้ไขปัญหาความยากจนของจีนที่ประสบความท้าทายและความยากลำบาก สรุปกลไกสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการการดำเนินการ ได้แก่ กลไกการขึ้นนำการทำงานและกลไกในการระดมทรัพยากร กลไกการระดมกลุ่มเป้าหมาย กลไกการปฏิบัติ กลไกการประเมินโดยบุคคลภายนอกที่เป็นอิสระ เป็นต้น นอกจากนี้ นโยบายของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นต่างมีบทบาทสำคัญในกระบวนการดำเนินการ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการทุกระดับมีระบบการบริหารจัดการที่เข้มงวด รวมถึงการบริหารจัดการข้อมูล กองทุน โครงการ และบุคลากร เป็นต้น

การดำเนินนโยบายได้เปลี่ยนแนวทางในการให้ความช่วยเหลือความยากจนแบบดั้งเดิม และได้สร้างวินัยวัตรกรรมหลายประการ จึงเกิดประโยชน์ต่อคนจนและการแก้ไขปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างมีประสิทธิภาพ

ความยากจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางสังคม ขณะเดียวกันความไม่เท่าเทียมก็เกิดผลกระทบต่อการกระจายผลประโยชน์ของสังคม และเกิดปัญหาความยากจน ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความไม่เท่าเทียมระดับค่อนข้างสูง คนจนไม่ว่าอยู่ที่ไหน ก็เป็นกลุ่มที่ขาดโอกาสเกือบทุกด้าน ที่ผ่านมารัฐบาลทุกยุคสมัยได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาความยากจน แต่ส่วนใหญ่ไม่มีการดำเนินโครงการเชิงระบบ และขาดกลไกแก้ไขปัญหาในระดับประเทศ นอกจากนี้ โครงการบางอย่างที่ดำเนินการแล้วเป็นโครงการที่ไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง สาเหตุเกิดจากรัฐบาลไม่ทราบถึงสถานการณ์ความยากจนที่แท้จริงของคนจน ประเทศไทยมีองค์การและคณะกรรมการที่รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาความยากจนหลายหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานมีหน้าที่และบทบาทที่ต่างกัน บางหน่วยงานมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและรับผิดชอบการบริหารการแก้ไขปัญหาความยากจนทั่วประเทศในภาพรวม แต่ขาดกลไกการปฏิบัติระดับประเทศ ลักษณะเป็นการแยกแผนก ไม่ได้เอาภูมิภาคเป็นตัวตั้ง อีกทั้งความพร้อมในการใช้ประโยชน์ของกองทุนที่รัฐบาลกลางจัดสรรให้ไม่เพียงพอ การแก้ไขปัญหาความยากจนระดับท้องถิ่นจึงไม่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ในยุคปัจจุบัน รัฐบาลไทยจะต้องกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาคะยากจนถึงระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะ และดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับคนจนโดยตรง ผลักดันให้องค์การทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง เข้าร่วมโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และฝึกอบรมคนยากจนให้มีการตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการ นอกจากนี้ รัฐบาลและองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับต้องมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการตรวจสอบเพื่อรับรองความโปร่งใสการทำงาน อีกทั้งสร้างระบบการประเมินที่เข้มงวดเพื่อรับรองประสิทธิผลของการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในกระบวนการปฏิบัตินโยบายแก้จนตรงเป้าของจีน มีกลไกและวิธีการสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นหลายประการ ประเทศไทยสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้เป็นประโยชน์ตามสถานการณ์ของตนเอง นอกจากนั้น ความมั่นคงทางการเมืองเป็นพื้นฐานของการดำเนินนโยบายทุกอย่าง ดังนั้น การดำเนินโครงการควรจะพยายามลดผลกระทบจากการเมือง

References

- Boao Forum for Asia. (2019). *Asia Poverty Reduction Report*. Retrieved November 2, 2019 from <http://www.boaoforum.org/2019kwqt/47654.jhtml>.
- Changcun, Y. (2017). The enlightenment of foreign poverty alleviation experience to China's precision poverty alleviation ---take the United States, India, Thailand as an example. *Heilongjiang Foreign Economic Relations and Trade*. Retrieved May 2, 2019 from http://www.wanfangdata.com.cn/details/detail.do?_type=perio&id=hljdwjm201708036.
- Henan Daily. (2017). *The Breakthrough from Poverty in Liujiinggu Village*. Retrieved October 9, 2019 from http://newspaper.dahe.cn/hnrb/html/2017-06/07/content_153079.htm.
- Hongliu. (2016). E-Commerce Poverty Alleviation is on the Rise. *Poverty Alleviation in China*. Retrieved November 9, 2019 from <http://www.cnfpzz.com/column/lanmu4/zhuangjiaguandian/2016/1110/9903.html>.
- Kamonkantipaisan, Y., & Julapanon, W. (2019). *Poverty in Thailand: A Case Study of Mukdahan Province*. Independent Study. Rankamheang University.
- Kun, L. (2015). Guizhou poverty alleviation development decisive battle. *Guizhou Today*. Retrieved May 9, 2019 from <http://www.cnfpzz.com/column/lanmu4/zhuangjiaguandian/2016/1110/9903.html>.
- Lin, W. (2013). Explories poverty alleviation mechanism for low-rent housing in rural areas of Nanjiang county. *Urban and Rural Development*. Retrieved November 3, 2019 from http://www.wanfangdata.com.cn/details/detail.do?_type=perio&id=cxjs201309022.
- Lu, B. (2016). Enlightenment from the experience of poverty alleviation of industries outside the region to our region. *Northern Economy*. Retrieved October 9, 2019 from <http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-BFJJ201603008.htm>.
- Ministry of Education of the People's Republic of China. (2017). *"Jingning Model" of Poverty Alleviation through Education*. Retrieved October 12, 2019 from http://www.moe.gov.cn/jyb_xwfb/s5147/201707/t20170726_310111.html.
- _____. (2019). *Progress of National Student Funding in 2018*. Retrieved October 23, 2019 from http://www.moe.gov.cn/fbh/live/2019/50353/sfcl/201902/t20190228_371562.html.
- People's Tribune. (2015). *Interpretation of Xi Jinping's thought on Targeted Poverty Alleviation*.

- Tatiyanunt, W. (2016). *A Study on the Poverty Alleviation Performance of Thai Urban and Rural Development Fund*. Zhejiang University. Retrieved October 9, 2019 from <http://wap.cnki.net/touch/web/Dissertation/Article/10335-1016243266.nh.html>.
- The State Council of the People's Republic of China. (2014). *Report on the Work of the Government in 2014*. Retrieved October 25, 2019, from <http://www.gov.cn/guowuyuan/2014zfgzbg.htm>.
- Trickle-Down Theory*. (2017). Retrieved October 30, 2019, from <http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotat-TIAN201712017.htm>.
- Sangui, W., & Zihao, G. (2015). *On China's Precision Poverty Alleviation*. Guizhou Social Sciences. Retrieved November 1, 2019 from <http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotat-GZSK201505023.htm>.
- Sheng, Z. (2001). *A Brief Talk on "Partial Prosperity" and "Common Prosperity"*. Qiongzhou University. Retrieved October 7, 2019 from <http://mall.cnki.net/magazine/Article/QZDX200102002.htm>.
- Xingliang, Z., & Xiangquan, L. (2015). Exploration of accurate identification of poverty alleviation objects. *Yinbin Daily*. Retrieved October 10, 2019 from http://np.jj831.com/html/2015-04/18/content_30535.htm.
- Yanyan, Z. (2018). *On the Current Situation of Precision Poverty Alleviation in China*. Commercial Situation. Retrieved October 1, 2019 from <http://www.fx361.com/page/2018/0328/3321452.shtml>.
- Ying, Y., & Juan, H. (2018). *Thinking on the Achievements, Courses and Challenges of Guizhou Poverty*. Research on Development. Retrieved May 5, 2019 from <http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotat-KFYJ201302023.htm>.